

פרוטוקול מס' 26/ג

מישיבה של ועדת החינוך והתרבות, שהתקיימה ביום ד', כ"ח באדר א', תשי"ד - 3.3.54 בשעה 08.30.

ג. כ. ח. ו.:

- חברי הוועדה: ט. פרסיץ - היו"ר
- ס. ארם
- ס. אונא
- א. ברטן
- ח. בוגר
- א. כלפון
- ש. כפריח
- ד. נצר
- י. סטילנסקי
- ר. צברי
- י. ש. רוזנברג
- א. רזיאל-נאור

ס. ז. ט. ו.:

- ד"ר אבידור - סגן מנהל כללי של משרד החינוך
- סר שריד -
- סר בן-אור - נציג משרד החינוך
- גב' בבלי - מנהלת מחלקת התזונה במשרד החינוך
- סר סיוחס - מנהל לשכות הנוער במשרד החינוך
- ד"ר ברגמן - נציג משרד האוצר

ז. ב. י. ע. ק. א.:

- ז. בן-יעקב
- ק. כהנא
- א. רימלט

א. ב.:

- א. שמיעת סקירות על פעולות מחלקת התזונה והמחלקה ללשכות הנוער, בטענות הדיונים על תקציב משרד החינוך והתרבות.
- ב. בעיית בנין בית-הספר בראשון-לציון.

ה. י. ש. פ.:

ברצוני לקבל מנציגי משרד החינוך תשובה בקשר למצב בראשון-לציון, עקב הסכסוך בדבר בנין בית-הספר, שפרץ בין אגודת-ישראל לבין נציגי חינוך מטלכת-דת.

ד. א. ב.:

שר החינוך/את הטכניסטים שיש ביכולתו לעשות, אלא שהאסטכטה בחוק אינה דווקא לאדו. הבעלות על הבנין היא בידי הרשות המקומית ושר החינוך אינו מוסמך לצוות עליה שתעביר את הבנין מגורם אחד לשני. יתכן ששר הפנים מוסמך לתת פקודה כזו.

ס. ש.:

שר החינוך התייעץ עם היועץ המשפטי של משרד החינוך בענין זה, וזה אמר לו שהוא אינו מוסמך להוציא צו. על כן, כתב שר החינוך מכתב לרשות המקומית בו הודיע, כי הוא נושב שאריך להעביר את הבנין לרשות בית-הספר מטלכת-הדת, אבל לא נקט בלשון איווי. גם מפקח מחוז המרכז מטפל בבעיה זו ומחפש כל מיני דרכים לפתרונה.

או.

היו"ר ש. פרסיץ: החוק אינו נמצא תחת ידי, אבל סלבד האפשרויות שדובר עליהן כאן, אפשר גם לכתוב: "אני דורש מכם להסדיר את הדבר לפי הוראותי". גם עיריית ראשון-לציון זקוקה לעזרת הממשלה ולכן תמלא אחר הוראות השר.

אני מבקשת מוועדת החינוך לקבל החלטה האומרת, כי הוועדה מבקשת ששר החינוך לעשות את הכל כדי שבית-ספר ממלכתי-דתי לא יבזיל מפקודו. כן דורשת הוועדה ששר החינוך ושר הפנים לאחוז בכל המאמצים כדי שתיפסק הפרשה המבישה שילדים לומדים מחוץ לבית.

י. ש. רוזנברג: אינני יודע. בשביל מי נבנה הבניין. (שר שריד: הוא נבנה בשביל אגודת-ישראל.) אבל ברצוני לעמוד על כך שדאגתה הראשונה של הממשלה ושל משרד החינוך צריכה להיות לחינוך ממלכתי וממלכתי-דתי, ואם חלק מרשת חינוך זו נמצא ללא שיכון, יש לדאוג ראשית לו, ואפילו להפיקע בית לשם כך.

ה ח ל ט ה

הצעת היושבת-ראש בתקבלה.
= = = = =

היו"ר ש. פרסיץ: הזמנו את הגב' בבלי כדי לטמוע מטנה אם התקציב המוצע יאפשר לה לענות באופן מלא על דרישות אותם הילדים הנמצאים לעת עתה לכל הפחות ברשימת הנזקקים לאוכל והנכללים במסגרת חינוך חובה של משרד החינוך. אני מדגישה באופן מיוחד את המסגרת של חינוך חובה, מפני שאם נחפוץ להרחיב את מסגרת הילדים המקבלים אוכל מחוץ לחינוך חובה, הרי ברור שלא נוכל לעמוד בזה.

גב' בבלי: המחלקה שלנו כוללת בראש ובראשונה את המדרשה לתזונה ולכלכלת הבית בה אנו מכשירים טורות לפעולות המחלקה, ומבין המורות גם מפקחות. לטורות העובדה שהמדרשה מופסת מקום קטן בתקציב המחלקה, אני רוצה לציין שזוהי לפעולה החשובה ביותר שנעשת על-ידינו, כי בלי הכשרת כוחות מקצועיים לא נוכל לבצע פעולות אחרות, או שהן תסבולנה. לכן אנו טיחסיים למדרשה חשיבות רבה. היא גם נתמכת על-ידי ארגון הסיון והחקלאות שליד או"ם. למדרשה גם מסונפת פעולה רחבה מאד של הדרכת מוגרים. אני חושבת שאין צורך להסביר מה חשובה פעולה זו, בעיקר בין העולות החדשות הזקוקות להדרכה. לכן עוסקות בפעולה זו 6 טורות המסתובבות בארץ ומדריכות את הקהל.

המחלקה גם מוציאה ירחון מקצועי "דפים לתזונה".

הפעולה הרחבה ביותר המרוצעת על-ידי המחלקה, ושלב מוקדם החלק בארץ של התקציב, היא הזנת הילדים, ויש להבדיל בין הזנה גרידא לבין הזנה הסלווה בהוראה. אנו שואפים לשלב, עד כמה שאפשר, את ההזנה עם הוראת הבישול, בעיקר בין ילדי העולים. בטשך 5 שנים הקימונו 100 מטבחים לימודיים ואנו רוצים להוסיף כל שנה 20 מטבחים חדשים כדי להרחיב את פעולת ההוראה. משכורת המורות לא מופיעה בתקציב המחלקה, אלא בתקציב הכללי לחינוך היסודי. אבל מורות אלה נמצאות בפיקוח המחלקה ותקציב הפיקוח מופיע במסגרת התקציב למחלקה. בין המורות ישנן גם מורות לכלכלת הבית. אנו צריכים כל שנה כ-20 מורות חדשות. לפעולת ההזנה מוקצבים קרוב ל-900,000 ל"י ועוד 100,000 ל"י להזנת ילדים בקייטנות.

עד כה אכלו אצלנו 62,000 ילדים, בהתאם לרשימות שקיבלנו ממשרד השר. אולם מכל הצדדים העירו, ובצדק, שבמצב הכלכלי הנוכחי מספר ילדים זה אינו עונה על הדרישות, אבל לנו לא היה תקציב כדי לספק את צרכי כולם. לכן פנה שר החינוך לטוכנות, היות ובעיקר היה צורך להרחיב את פעולת ההזנה בישובי עולים, והובטח לנו סך הסוכנות הסכום של 30,000 ל"י. כן פנה השר לארגוני הנשים וגם הם נתנו לנו טכום כזה. יחד עם זאת, ביקש השר גם ממשרד האוצר לאשר לנו תוספת תקציב, והתוספת שניתנה על-ידי משרד האוצר מאפשרת לנו לספק הזנה לעוד 3,000 ילדים נוספים למשך כל השנה, וגם לשמור על רמת התזונה הקיימת לטורות העלאת

או.

גב' בבלי:

המחירים. כיום אנו מוציאים עבור חטרי מזון שכל ילד מקבל 85 פרוטות ליום, בטקום 75 פרוטות שהוצאנו מקודם.

שתי ההקצבות של הסוכנות וארגוני הנשים, המגיעות ביחד ל-60,000 ל"י, מאפשרות לנו מתן הזנה לעוד 5,000 ילדים נוספים לזמן קצר, גם לאור העובדה שמפעל ההזנה התחיל לפעול השנה באיחור, וזה מלבד 3,000 ילדים נוספים שיקבלו הזנה מתוך תוספת התקציב שאושרה על-ידי משרד האוצר.

ברצוני להקציב ליושבת-ראש שהתקציב אינו עונה וגם אינו יכול לענות על כל הדרישות. כדי לבדוק מה טידת הדרישה להזנה ערכנו מטאל בין גורמים שונים המעוניינים בהזנת ילדים וקיבלנו מהם רשימה של 27,000 ילד הזקוקים להזנה. כמובן, שתקציב המחלקה לא יכול היה לעמוד בזה ולכן בחרנו מתוך הרשימה את המקרים הדחופים ביותר.

היו"ר ש. פרסיץ: הייתי רוצה לדעת מה פירוש הדבר שהמחלקה

לתזונה קיבלה דרישות למתן תזונה טאמשים ומהטוסדות הטטפלים בזה. אני חושבת שבשטח זה צריכה המחלקה לפעול באמצעות הגופים הקיימים במשרד החינוך או העובדים יחד אתו, וגם להעזר באנשי משרד הסעד במקומות, כדי לקבל סטטיסטיקה נכונה על מספר ילדים הזקוקים להזנה.

כן אני חפצה לדעת אם אנשי המחלקה משוכנעים שכל 62,000 הילדים שקיבלו הזנה באטת זקוקים לה, והאם גם אותם 8,000 ילדים נוספים צריכים לקבל הזנה ממטבחי המחלקה. אני מדברת כאן רק על ילדים הנמצאים ברשת חינוך חובה, אני יודעת שישנם גם ילדים בגיל רך הזקוקים להזנה, אבל בהם מטפל במיטב יכולתו משרד הסעד.

אני רוצה לדעת אם משרד החינוך ערך בדיקה של כל רשימות הילדים המקבלים הזנה, מפני שתקציב לא ראיתי שום טעיף לטטרה זו. אני חפצה לדעת אם המחלקה עובדת יחד עם אגליות הסחוזיות בענין זה ועד כמה היא נעזרת בעובדות הטוציאליות, בפרט במקומות בהם אין שום נציג של משרד החינוך.

כאשר דיברתי בזמנו עם נציגי ארגוני הנשים על מספר הילדים שיקבלו הזנה מתקציבם, היה לי הרושם שתוספת התקציב שתקבל ממשרד האוצר וארגוני הנשים מאפשר מתן הזנה ל-10,000 ילדים נוספים, מתוך זה 50% יוקדשו להזנה לילדים בגיל רך. אני חפצה לשאול האם ההודעה על 8,000 ילדים נוספים כוללת ברורבה סכום מיוחד לילדים בגיל רך.

ד. נצר: גב' בבלי מסרה על פעולת ההדרכה המבוצעת

על ידי המחלקה, וגם לי נראה שזוהי אחת הפעולות החשובות ביותר וטוב היה לו יכולנו להגדיל את התקציב המוקצב לטטרה זו. הייתי רוצה לדעת באיזה מסדים נעשית הדרכת הקהל. אני מכירה את הירחון הטוצא על ידי המחלקה ואני חושבת שהוא חשוב וסתאים לאלה היודעים לקרוא היטב, אבל הוא אינו מביא תועלת לאלה שאותם צריכים להדריך.

אני מבינה שפעולת המחלקה נעשית בשיתוף עם גופים ציבוריים, והייתי רוצה לדעת את מי זה מקיף.

הייתי רוצה לשמוע מגב' בבלי מה הן הדרישות התקציביות לשנת הכספים הבאה.

המספר של 70,000 ילדים המקבלים ארוחות הוא מעודד, אבל יש לי הרושם - יתכן שאני טועה - שחלק גדול מילדים אלה יכולים לשאת בתשלום הארוחה, ומכיוון שבעיית התקציב היא קשה הם אוכלים וטטלים ועל ידי זה נמנע אוכל מילדים שבאטת זקוקים לו. יש לי הרושם - ואף יותר טרושם - שבערים הגדולות נהנים ממפעל ההזנה ילדים שיכולים לשלם. אני אשמח מאוד אם רושם זה יהיה סוטעה.

ד. נצד: כיצד חושבים עובדי מחלקת התזונה לפתור את הבעיה, שאינה כל-כך חינוכית, שבבית-ספר אחד חלק מהילדים מקבל הזנה וכל יתר הילדים עומדים בחוץ ומסתכלים כיצד חסריהם אוכלים? האם תוספת של 20,000 ילדים למפעל ההזנה תוכל לפתור את הבעיה ולהביא לידי זה שבבית-ספר בו אחוז הזקוקים להזנה הוא גדול תינתן הזנה לכל התלמידים ללא יוצא מן הכלל? אם רק חוסר תקציב טובע פתרון ראוי, אני חושבת שאין לעבור על זה לסדר-היום.

כידוע, הועבר מפעל ההזנה בטלואו ממשרד הסעד למשרד החינוך והתרבות, גם באותם המקומות בהם ניתנת ההזנה מחוץ לרשת החינוך. לא נראה כיצד יול משרד החינוך לדאוג להזנה באותם המוסדות שהוא אינו מטפל בהם, זאת אומרת, הזנה לילדים שהם למטה מגיל חינוך חובה. האם לא טבורים אנשי מחלקת התזונה, לאחר נסיון של שנה, כי יש לחשוב על הפרדה במפעל התזונה ועל החזרת אותו חלק למפעל ההזנה שאינו טועד לילדים ברשת החינוך למשרד הסעד? אפנים תמיד נמנענו מפתיחת מטבחים מחוץ למסגרת בית-ספר או גן, אבל אם משרד החינוך אינו מטפל בילדים בגיל דך, האם לא כדאי למען היעילות להחזיר חלק זה של המפעל למשרד הסעד, או לפחות להגביר את השיתוף-המפעולה בין משרד החינוך ומשרד הסעד?

האם מבחינה ארגונית קיימת אפשרות של שיתוף-פעולה בין ארגוני הנשים לבין מחלקת התזונה? אני חושבת שעדיין לא נמצאו את הדרך הנכונה לזה.

כידוע, ילדים שנמצאים אחר-הצהרים במועדונים שליד בתי-הספר צריכים לבוא למועדון תיכף אחרי הלימודים, ולא רצוי שילכו לפני כן הביתה לאכול מפני שחלק גדול מהם כבר לא יחזור למועדון. פירוש הדבר, שהם צריכים לקבל אוכל בבית-הספר, ואני יודעת שבעיית האוכל היתה אחד הטכשולים לפתיחת מועדונים. אם לא נמצא דרך כדי לספק אוכל לכל אותם הילדים שצריכים להיות אחר-הצהרים במועדון אל נוכל לחקיק את רשת החינוך המשלים.

ש. כפרית: בטעיף 001 "הכנסות מתשלומי הורים בעד הזנת ילדים" היו אשתקד 270,000 ל"י והשנה רק 51,500 ל"י. מה פירוש דבר זה? "הדטה" הקציבה לפני שנה 25,000 ל"י והשנה רק 7,500 ל"י. מדוע ישנה הפחתה כה גדולה בהקצבה זו?

בהצעת התקציב נאטר שהשתתפות הסוכנות בהזנה מגיעה ל-24,000 ל"י, אבל עד כמה שידוע לי, הקציבה הסוכנות 30,000 ל"י למטרה זו. מדוע ישנו הפרש בין שני הטכשולים? אשר לבדיקת רשימות ילדים המקבלים אוכל ממפעל הזנה, ידוע שכמחציתם נמצאים בשלוש הערים הגדולות. אני מציעה שבהתחשב במצב הקשה בישובי העולים ובחוסר-העבודה יבדקו מחדש את רשימות הילדים ויראו האם באמת מחצית הילדים הזקוקים לאוכל נמצאים דווקא בערים הגדולות.

רציתי לשמוע משהו על הזנת טבוגרים, כי ידוע לי שמחלקת התזונה מטפלת גם במטבחי פעולים.

גב' בבלי: שטח זה שייך למשרד העבודה.

ש. כפרית: גב' נצד דיבשה על בעיית המועדונים הקשורה גם עם סתן התזונה לאותם הילדים ואני חושבת שבין 70,000 ילדים הנהנים ממפעל התזונה אין בכלל נערים עובדים. נשאלת השאלה אם יש לקבל זאת כדבר מוטכט שמפעל ההזנה מקיף רק את ילדי הגן ובתי-הספר היסודיים, כי היה טוב מאוד אם גם חלק מהנוער העובד היה נהנה ממפעל ההזנה.

ידוע כיום שרשת הגנים לא הקיפה את כל הילדים בגיל הגן והרשימה של 27,000 ילדים נוספים לא באה בטקרה, אלא נשלחה על-ידי כל אותם הגורמים שמתוך עבודתם במעבדות ובישובי עולים נתקלו בצרכים המרובים באותם המקומות. דווקא בנקודות-ספר ובישובים הנחשלים ביותר לא הקיפה רשת הגנים את כל הילדים ואותם הילדים המסתובבים בחוץ הם גם רעבים. אני חושבת שעלינו לקבל את ההנחה, כי מפעל ההזנה אינו יכול להיחפך לתמיכה, אבל יחד עם זאת יש להתחשב במצב הנוכחי הקשה ולכלול במפעל ההזנה גם את אותם הילדים שאינם טבוגרים בגן. יתכן אולי

ש. כפריה: לקיים בגן משמרת שניה. אני יודעת כי זה לא רצוי לספק אוכל מחוץ לחוק לאיזו שהיא מסגרת חינוכית, אבל אל נהיה נוקשים בענין זה אלא נלך בעקבות הצרכים. אני מציעה שתהיה כאן התחשבות אינדיבידואלית. במצב המקום.
אני מחייבת את גישה של חה"כ נצר בדבר שיתוף פעולה מלא בין משרד החינוך ומשרד הסעד בהספקת אוכל באותם המקומות שאינם נכללים ברשת החינוך. לא יתכן שמשרד הסעד יעמוד מן הצד.

י.ש. רוזנברג: תקציב ההזנה הגיע לפני שנה ל-859,435 ל"י ואילו השנה הוקצבו לזה רק 732,430 ל"י. מהו ההסבר להפחתה זו? גם ההכנסות מתשלום בעד ההזנה היו לפני שנה הרבה יותר גבוהות מההכנסה לשנת התקציב הבאה. מתקבל הרושם, כי השנה רוצים לתת אוכל למספר קטן יותר של ילדים מאשר אשתקד. אבקש הסבר לזה. התקציב להחזקת הבית הוגדל השנה באופן ניכר. מדוע?
ד"ר ברגסון: ההכנסות מתשלום עבור ההזנה היו צריכות להגיע לסכום הסופיע בתקציב, אבל הן היו הרבה יותר נמוכות ולכן גם לא היתה הוצאה של 859,435 ל"י, כי אם פחות מזה. רק בסוף שנת הלימודים הקיף מפעל ההזנה 62,000 ילדים. בתחילת שנת הלימודים הקודמת היה מספר הילדים שנהנו ממפעל ההזנה קטן יותר.

ג. צברי: בקציב המדרשה סופיעים 4 טעיפיים הססתכמים בסך הכל ב-20,680 ל"י. אם מחלקים סכום זה ל-30, שזהו מספר התלמידות במדרשה, יוצא כי תלמידה עולה למעלה מ-600 ל"י לשנה, וזהם סכום פאנטסטי. מה מצדיק תקציב כה גדול? מי לוטר במדרשה?
היכן מתקיימת ההדרכה לטובגרים וכיצד היא מבוצעת? מי הם האנשים המקבלים את ההדרכה?

אני מבינה שמשרד החינוך אינו יכול להגיע לאותם הילדים הנמצאים מחוץ לחוק חינוך חובה, אבל אני חושבת שהדבר מביא לידי זה שחלק גדול של הילדים שבשנים הקודמות נהנו ממפעל ההזנה אינם מקבלים אוכל השנה. מטיבה זו אריכה להיות רביזיה בענין זה, כדי שמפעל ההזנה לי ים עד גיל חינוך חובה יהיה בידי גוף היכול להגיע לכל המקומות, ואילו מפעל ההזנה לילדים בגיל חינוך חובה ישאר בידי משרד החינוך.
האם אפשר לקבל את הירחון "דפים לתזונה"?

ס. ארם: הייתי רוצה לדעת האם גם ילדים שהוריהם אינם יכולים לשאת בתשלום עבור האוכל נהנים ממפעל ההזנה, או האם חלק מהילדים מסתכל כיצד חכריהם אוכלים? אם דבר זה קיים ברצוני לדעת האם אין מחלקת התזונה טבורה שיש לחסל את מלחמת המעסדות בין הרעבים והשבעים. על זה כולנו טוכנים לוותר. האם לפני העברת המפעל למשרד החינוך היתה פעולת ההזנה טובה יותר? האם אפשר לוטר באופן אוביקטיבי שהעברה הביאה לידי תוצאות חיוביות או להיפך מזה?

היו"ר ש. פרטיץ: מתוך כל השאלות שנשאלו כאן ברצוני לענות על שאלה אחת שגב' בבלי אינה יכולה לתת עליה תשובה. דובר כאן על הזנה לילדים שאינם נמצאים במסגרת חינוכית איזו שהיא ושמענו מפי שר החינוך באחת הישיבות, כי הפוליטיקה של משרד החינוך בשטח ההזנה היא שעל המשרד לדאוג ראשית כל לילדים הנמצאים ברשת החינוך, ואנו מטייטי-דעים אתו.
רוב החברים שדיברו כאן הביעו את הדעה שאין משרד החינוך צריך להחזיר את מצב "החלוקה" על-ידי פתיחת מטבחים לילדים שאינם נמצאים במסגרת חינוכית. לא הייתי חפצה שנכנס לזויכוח בענין זה, אבל אם החברים בכל זאת רוצים לדון בו נעמיד את השאלה על סדר-יוטה של הוועדה. עכשיו צריכה גב' בבלי לענות רק על הפעולות המבוצעות במסגרת התקציב.

או.

גב' בבלי:

היושבת-ראש שאלה עם מי התייעצנו בקשר להרחבת הטפעל. ניסינו לעבוד סקר באמצעות הלשכות הסוציאליות והגב' כפרית, שהיא חברת הוועדה הטייעצת שליד טולקתנו, בוודאי זוכרת שהבאתי בפני הוועדה את תוצאות סקר זה. שאלנו אז כמה ילדים נמצאים במשפחות הנתטכות על-ידי הלשכות הסוציאליות, אבל לא קיבלנו את התשובות המקורות, כי התברר שדווקא בנקודות הישוב הנלדחות לא קיימות לשכות סוציאליות; שנית, בלשכות הסוציאליות רשומים רק המקרים הסוציאליים שאינם מסוגלים לעבוד, אך לא מופיעים אצלם המובטלים. לכן לא יכולנו לדעת מהו מספר בני טובטלים שלהם מוכרחים לספק אוכל.

לאחר מכן ערכנו שאלון חדש והפצנו אותו בין כל הגורמים שצריכים לדעת על הנעשה בארץ והם: משרד הסעד, מחלקת הקליטה של הסוכנות, תנועת המושבים, מפקחים של משרד החינוך, מחלקת אם וילד במשרד הבריאות, ארגוני הנשים ומפקחות על גבי-הילדים, יתכן שיסגם גורמים נוספים שלא פנינו אליהם, אבל אני חושבת שהמסאל היה די רחב.

היו"ר ש. פרסיץ: ומה בקשר לבני טובטלים?

גב' בבלי:

הלשכות הסוציאליות יודעות על כך. על-יסוד מסאל זה קיבלנו רשימה של 27,000 ילדים נוספים הזקוקים להזנה. מתוך רשימה זו חייבים היינו לסגן את אלה הזקוקים פחות להזנה ומכיוון שלנו לא היתה אפשרות לבדוק את פרטי הפרטים מסרנו את הרשימה למפקחות התזונה ולמפקחות הסוציאליות והן עשו זאת. לאחר הסינון נשארו עוד 13,000 ילדים, אולם נאלצנו לסגן שנית כדי עוד להקטין את המספר. נתנו עדיפות לאותם המקומות בהם מבחינה טכנית אפשרית פתיחת מטבחים בזמן הקרוב ביותר.

מטפעל ההזנה נהנים ילדים במוסדות חינוך לנוער העובד, בבתי-הספר היסודיים, בגנים וגם בגבונים של ארגוני הנשים, שם הילדים הם למטה מגיל חינוך חובה, אבל הם בכל זאת נמצאים במסגרת חינוכית, וגם תינוקות ב"טיפת חלב לאם וילד". שר החינוך קבע את הקו כי אין אנו צריכים לספק הזנה לילדים שאינם נמצאים במסגרת חינוכית איזו שהיא. על-פי הסיכומים המספריים נדמה לי, כי לפחות שליש מהילדים שצורפו לאחרונה למפעל ההזנה הם למטה מגיל בית-הספר. אינני חושבת שיש לפתוח מטבחים לילדים שהם מחוץ לרשת החינוך, אבל אפשר היה להקיף ילדים נוספים אילו ארגוני הנשים היו סחזיקות גבנות לפחות לשעתיים ביום.

היושבת-ראש שאלה אם 62,000 ילדים המקבלים הזנה באמת זקוקים לה. הילדים שאינם זקוקים להזנה-אינם מכבידים על התקציב שלנו, מפני שהם משלמים עבור כל הוצאותיהם ואף יותר מזה ועל-ידי כך עוזרים לאזן את תקציב ההזנה לילדים הזקוקים. גם התמיכה שלנו לערים הגדולות היא באופן יחסי קטנה מאד, מפני שמספר הילדים המשלמים עבור ההזנה הוא במקומות אלה גדול. בתל-אביב, למשל, 11,000 ילדים מקבלים הזנה, אבל אנו נותנים תמיכה רק ל-4,000 ילד. אין לי עדיין מספרים מדוייקים כמה ילדים מתוך 62,000 זקוקים להזנה. לעתה עתה אנו חייבים לקיים את הסטאטוס-קוו שנוצר במשרד הסעד.

י.ש. רוזנברג: כמה משלמים עבור הזנה אלה המסוגלים לשלם?

גב' בבלי:

בין 4.500 ל-5 לירות לחודש בעוד שההוצאות מגיעות רק ל-3.500 ל"י. ברור, ש-8,000 ילדים שיתווספו למפעל החינוך הם מן הנזקקים ביותר. יתכן שנוכל להגדיל את מספר הילדים אף עד 10,000, הואיל והשנה חל טיגור בפתיחת המטבחים ועל-ידי כך חסכנו חלק מן התקציב.

חה"כ נצר שאלה על ההדרכה למבוגרים. אני שמחה מאד שהיא רואה חשיבות במפעל זה, כי גם בעיני הוא חשוב עד למאד. נמצאת אצלנו עכשיו אורחת מטעם האו"ם, שהיא מנהלת המחלקה לכלכלה ולתזונה הבית בארגון המזון והחקלאות שליד האו"ם. ביקרתי אתה במרכזית הדרכה הנמצאת במעברת תלפיות. היא התרשמה מאד מהפעולה הטבוצעת שם וציינה כי זוהי פעולה חשובה מאד.

או.

גב' בבלי:

ישנן אצלנו 6 טורות העוסקות בהדרכת טבוגרים.
הן נוסעות כל יום לשוב אחר ובטווח חודש ישנן
בערך 250 פעולות. אנו מקווים, כי כל חודש מקבלות הדרכה 4,000 - 3,000
בשים. פעולת ההדרכה כבוצעת תוך שיתוף-פעולה הדוק עם גורמים שונים כמו
מועצת הפועלות. ארגוני הנשים פונים אלינו כדי לקבל הרצאות לחברותיהם.
הטורות מגיעות לכל שכונה טרוחקת וכל זה נעשה בטסגרת התקציב למשכורת
הטורות העומד לרשותנו. לאלו כאן אם היקף פעולות ההדרכה מספק את
הצרכים ועלי לומר שרצוי וצריך להגדיל את ההיקף פי עשרה. גם גב' הוקין,
האורחת מטעם א"ום, שיש להרחיב את פעולת ההדרכה מפני שחשיבותה גדולה מאד.

אמרה

אשר לחומר הסברתי, הרי אנו מחלקים דפטים
לביטול ואם האשה עצמה אינה יודעת לקרוא אותן, אזי הילד שלה יכול לעזור
לה.

שאלו כאן מה דינו של ילדים שהוריהם אינם יכולים
לשלם עבור ההזנה. התלבטנו רבות בשאלה זו. בתחילת שנה זו חילקנו
בישובים מספר אוכל בחינם וזה היה מסגה חמור, כי נוצרה פרצה שהיה קשה
מאד לסתום אותה. אחרי נסיון זה קבענו כלל שיש לשלם עבור כל ילד סיניסום
25 גרוש לחודש ואפילו במחנה עולים פרט-חנה, שם נמצאים המקרים הסוציאליים
הנחשלים ביותר, כולם מסלמים סכום זה. אנחנו קובעים את התשלום בהתאם
ליכולת המשפחות ולפי הערכת העובדת הסוציאלית. אנחנו עובדים בשיתוף-פעולה
הדוק עם העובדות הסוציאליות בכל המקומות ומקבלים מהן הערכה על המצב.

אשר לבתי-ספר שבהם רק חלק מהילדים הנזקקים
מקבל אוכל, עלי לומר שגם אנחנו ראינו בזה בעיה חמורה מאד ולכן החלטנו
בשעת ההרחבה הנוכחית של טפעל ההזנה קודם כל לספק אוכל לאותם ילדים
נזקקים בבתי-הספר שם חלק מהילדים כבר מקבל אוכל. יתכן שנוכל עד
הקיץ לספק אוכל אפילו ל-10,000 ילדים נוספים, מזה 7,000 ילדים במטבחים
הקיימים ורק 3,000 ילדים בנקודות ישוב חדשות.

איננו חושבת שיש להחזיר למשרד הסעד את אותו
חלק של טפעל ההזנה המספק אוכל לילדים שהם למטה מגיל חינוך חובה. דבר
זה רק יגרום לכפילות, מפני שבלאו הכי אנחנו היינו מספקים את האוכל,
ואני חושבת שטפעל ההזנה בטצא אצלנו בידיים טובות והצלחנו להעמיד
את האוכל על רמה די טובה.

זהו נסיון ראשון שלנו לקיים שיתוף-פעולה עם
ארגוני הנשים ואני חושבת שיש לעודד פעולה זו. ליד המחלקה קיימת ועדה
טייעצת הנותנת לנו עצות חשובות מאד והדבר מביא גם לידי הכרת המצב
בארץ. כסובן, שגופים אלה עוד צריכים להכנס לתוך הסטלול ולדעת היכן
יש צורך בעזרה והיכן אשר גם להגישה. אני חושבת שתוצאות שיתוף-הפעולה
הן חיוביות בהחלט ויש להטשין בו.

בהצעת התקציב כלולים הסכומים הנוספים שבינתנו
על-ידי הארגונים ושטאפשרים לנו להקיף בטפעל ההזנה 5,000 ילדים נוספים
עד תחילת הקיץ. אם לא נקבל מהארגונים תמיכה נוספת נצטרך לבטל אחרי
הקיץ את פעולת ההזנה לאותם 5,000 ילדים נוספים, פרט ל-3,000 ילדים
המקבלים אוכל על-יסוד תוספת תקציב שניתנה על-ידי משרד האוצר.

הבעיה של הספקת אוכל לילדים במועדונים היא
קשה. ידוע לי שישנם מועדונים המקבלים אוכל, אבל איננו יודעת מה מספרם וגם
איננו זוכרת שום פניה אלינו בדבר הספקת אוכל לאיזה שהוא מועדון.
אם ישנם מועדונים שלהם יש לספק הזנה הייתי מבקשת את טר טיוחס לשלוח
לי את רשימתם ונוכל לכלול אותם בטסגרת ההשלמות. את הרשימה יש להגיש
לנו תוך השבועיים הבאים, כי אנו עומדים לערוך עתה את הרשימה של
1,000 ילדים אחרונים שיכללו בטפעל ההזנה.

חה"כ כפריה שאלה מדוע ישנה הפחתה בהקצבת "הדסה"
דבר זה הוא בהתאם להסכם בינינו לכין "הדסה" שנערך לתקופה של 4 שנים.
עוד לפני 3 שנים היתה כל פעולת ההזנה במטבחים ליטודיים בידי "הדסה",
וכאשר הטפעל הועבר לידי הממשלה הוסכם שכדי לא להעמידו במבחן תתן

גב' בבלי:

"הדסה" לתקציב ההזנה תמיכה הולכת ויורדת שטיפסק תוך 4 שנים טיוס העברת הטפעל למטסלה. בהתאם להסכם זה נתנה "הדסה" תמיכות שנתיות בסך של 100,000 ל"י, 50,000 ל"י, 25,000 ל"י והסכום הזה של 7,500 ל"י הוא הקצבה אחרונה. על-ידי מתן התמיכה אפשרה "הדסה" את ביטוט הטפעל במסגרת משרד החינוך, כי בהתחלה כמעט ולא היתה שום השתתפות מצד המטסלה במפעל ההזנה.

ההכנסה של 10,000 ל"י מהשתתפות ארגוני הנשים מיועדת לגנים ובנונים. התמיכה היא ל-1,000 ילדים בערך ומגיעה ל-1.5 ל"י עבור ילד למטה טגיל חינוך חובה ו-75 גרוש עבור ילד בגיל חינוך חובה.

הסוכנות ו"הדסה" מקציבות אמנם 30,000 ל"י כל אחד, אבל מזה הם נוחנים 6,000 ל"י כבר בשנה זו, כך שלשנת התקציב הבאה בשאר רק סכום של 24,000 ל"י טכל הקצבה.

אמר

חה"כ רוזנברג/שישנה כאילו הפחתה בתקציב החדש לעומת תקציב שנה זו. אני רוצה להוכיח כי דבר זה אינו נכון. לפני שנה, כאשר הטפעל נמצא עדיין במשרד הסעד, היה תקציב ההוצאה 859,000 ל"י לעומת ההכנסה של 270,000, זאת אומרת שההוצאה נטו הגיעה סך הכל ל-589,000 ל"י ומותר היה להוציא סכום זה רק אם ההכנסות של הטפעל היו מגיעות ל-270,000 ל"י. אבל הערכת ההכנסות היתה מוטעית ואף פעם לא הגיעו להכנסה המסוערת. גם חלק גדול מההכנסות אינו נכנס לקופת הטפעל, מפני שאנחנו מקבלים את הכנסות רק מהנקודות המוחזקות. התקציב החדש נבנה באופן ריאלי ועשינו חשבון שההכנסה הטפעל בנקודות המוחזקות תגיע ל-51,000 ל"י.

ד"ר ברגמן:

בטכום של 589,000 ל"י להוצאה נטו בכללו גם 110,000 ל"י חובות שנשארו משנת 1952/53.

גב' בבלי:

לטכום של 732,430 ל"י הטופיע במעיפים 301 ו-302 יש לצרף 160,350 ל"י (מעיפים 303, 304) ו-95,000 ל"י לקייטנות. מזה יש להפחית 51,000 ל"י הכנסות ומתקבלת הוצאה נטו של 936,000 ל"י לעומת 589,000 ל"י אשתקד. פירוש הדבר, שהשנה ישנה תוספת של 347,000 ל"י הטאפשרת לנו לספק הזנה ל-62,000 ילדים למשך כל השנה, ואילו משרד הסעד סיפק בתחילה אוכל ל-52,000 בלבד. טלבד זאת נותן לנו משרד האוצר תוספת תקציב אשר תאפשר הזנת 3,000 ילד נוספים, והסכום המוצא להזנת כל-ילד הוא גבוה יותר. לכן אפשר לוטר שהתקציב החדש הוא גדול יותר מהתקציב הקודם.

מהתקציב הקודם

האם התקציב החדש גדול/למרות ההתיקרות שחלה בינתיים?

היו"ר ש. פרסיץ:

כן.

גב' בבלי:

ד"ר ברגמן:

אין לשכוח שבתחילת שנת תקציב זו היתה מחלקת התזונה מחולקת בין שלושה משרדים: משרד הסעד, משרד המסחר והתעשייה ומשרד החינוך. ריכוז המחלקה בידי משרד אחד הביא לידי חסכון גדול מאד ואת הסכומים שחסכנו על-ידי צמצום מספר העובדים הוטפנו להזנה עצמה. כמו כן, רצינו שמשך החינוך יקבל לידינו את טפעל ההזנה ללא חובות - והיו לפפעל חובות בסך 110,000 ל"י - ולכן הוטפנו לתקציב הטפעל לשנת 1954/53 סכום כסף לכיסויים. אם עושים עתה את ההשוואה בין התקציב המוצע לבין התקציב היטן יש להעמיד אחד מול השני את הסכומים של 859,000 ל"י, הכוללים גם 110,000 ל"י חובות, ו-987,000 ל"י, שזוהי הוצאה ברוטו לשנת התקציב החדשה.

א. 11

גב' בבלי:

חה"כ רוזנברג שאל על התקציב להחזקת הבית;
בהוצאות הארגוניות סופיע סעיף "שכר עובדי
נקיון" וסעיף של "החזקת הבית". חלוקת הסכומים בשני סעיפים אלה שונה
השנה מהחלוקה אשתקד, וישנה גם הגדלה טוויימת, אף כי קטנה מאוד, לעומת
התקציב הקודם.
אשר לסוגי ילדים המקבלים אוכל, אטציל לוועדה
תוך שבועיים את רשימת ילדים הנהנים ממפעל ההזנה.

ברצוני לומר לחה"כ צברי שההוצאות של 600 ל"י
לשנה לכל תלמידה במדרשה לתזונה הן כלל אינן כה גדולות; בבית-הספר המקצועי
ע"ס אלגסטר עולה תלמידה 600 - 500 ל"י לשנה. סובן טאליון, כי הוצאות
במדרשה מקצועית גדולות יותר מההוצאות במדרשה בה ישנם רק ליסודים
עיוניים; אני רוצה לציין, כי תקציב המדרשה מאפשר להגדיל את מספר
התלמידות ואנו מקווים שבשנה הבאה תהיינה במדרשה 60 תלמידות. המדרשה
למצאת עדיין בתחילת פעולתה וכאשר הכיתה תהיה סלאה תרד ההוצאה השנתית
לכל תלמידה ותגיע ל-500 - 400 ל"י בלבד. שזוהי הוצאה נורמלית לתלמידה
בבית-ספר תיכון.

את הירחון הסוציאלי-ידינו אשלח לכל חברי
הוועדה.

היו"ר ש. פרטיץ:

אני מודה לגב' בבלי. הדברים שהשמיעה בפנינו
יהיו לנו לעזר בעבודתנו.
נשמע עתה מר מיוחס דברי הסבר על פעולתה
של לשכת הנוער.

מר מיוחס:

התקציב של לשכת הנוער במסגרת תקציב משרד
החינוך בא לעודד את קיומה של פעולה הרבה
יותר גדולה בשטח זה.

שעות הפנאי הסרובות שעוסדות לרשות הילדים
והנוער מהוות חלק ריק בחייהם והן פוטנציאל גם לטוב וגם לרע. יעדת
החינוך בוודאי שמעה את הדי בעיה זו בעת שהופיעה בפניה הטשלחת של
ועד ההורים הטרנזי. בעיית שעות-הפנאי החריפה בזמן האחרון עקב
שלוש סיבות: א) צמצום מספר השעורים בבית-הספר היסודי הביא לידי הגבלת
השפעתו של בית-הספר על הילד, כי הוא בטא מחוץ לכתלי בית-הספר הרבה
יותר שעות ביום מאשר בתוכו. ב) ריבוי השוטטות בין הילדים; ג) נתהווה
חלל ריק בחיי הילדים ומסתבר שלדק הטבע אלא גם הסגסיון אינו טובל
חלל דק ולכן התפרץ לתוכו. הוא טנצל את העובדה שהנרשם רבזם אינם יכולים
לטפל בילדיהם בשעות אחר-הצהרים.

לגבי ילדי העולים החדשים עמדה בעיית הפנאי
בכל חרלפותה גם קודם לכן, כי בית-הספר לא יכול היה להעניק להם את
החינוך הדרוש והיה צורך לתת להם חינוך משלים.

לשכת הנוער מטפלת בבעיית החינוך המשלים
בשיתוף עם גורמים ציבוריים שונים ואפשר לומר, כי לא הלשכה אלא הגורמים
האחרים דווקא נושאים בעול העיקרי של פעולה זו. בין הגופים העוסקים
בכך נמצאים ארגוני נשים שונים, ויצ"ו, ארגון אמהות עובדות, הסתדרות
נשי סורתי וכו'. בזמן האחרון הופיע באופק גורם חדש - "קרן ילדינו".
זוהי קרן שהושגה על-ידי הגב' פרנקל אשר קיבלה מתורם הולנדי סכום
של 100,000 דולאר למלחמה במיסיון. קרן זו טעונית לשתף פעולה עם
גורמים אחרים. קיים גוף בינטשרדי המטפל במניעת פעולות המיסיון.

"הדסה" הקימה פעם רשת של טגרשי טשחקים, אבל
לפני 4 שנים צימצמה את פעולתה בשטח זה. השנה נטתה "הדסה" לשקול שוב
את העניין הזה והוא טתכוננת עתה לחדש את הפעולה, אם כי בצורה טוגבלת
יותר.

גם משרד הסעד שמתף בתקציב לטיפול בנוער
מחוץ למסגרת בית-הספר, מפני שטיפול זה הוא אחת הדאגות של המשפחה
והרי טתפקידו של משרד הסעד להגיש עזרה לטשפחות. לפני שנה הקציב משרד
הסעד סכום של 20,000 ל"י למטרה זו ואני מקווה שטכום זה ינתן גם השנה.

10.

טר טיוחס: כן משתתפות בטיפול מחוץ לכתלי בית-הספר גם הרשויות המקומיות הגדולות כמו תל-אביב וחיפה, ואפילו רשויות יתרו. קטנות כמו פתח-תקוה ונתניה סרבות לפעול בשטח זה. אנו מעוניינים לעודד את הפעולה של הרשויות המקומיות על-ידי הקמת לשכות נוער ליד מחלקות חינוך מקומיות ולשם זה דרשנו תקציב מתאים.

בשנה שעברה השתתפנו בתקציב של לשכות הנוער ב-12,600 ל"י, ואילו גורמים אחרים הקציבו לזה 148,350 ל"י.

בתקציב מגרשי משחקים במעברות ובפרברים השתתפנו ב-32,150 ל"י, וגורמים אחרים - ב-70,000 ל"י.

בתקציב קייטנות ומחנות קיץ השתתפנו בסכום קטן מאד וטרביט הטעמה נפלה על גורמים אחרים.

בתקציב אכסניות הנוער השתתפנו ב-6,000 ל"י וגורמים אחרים - ב-41,000 ל"י.

מספרים אלה באים להסביר שתקציב לשכת הנוער משמש מעין קטליזטור המפעיל את הציבור, ובאין עזרה מצדנו גם הציבור אינו מתעורר לפעולה. אנחנו משתתפים בתקציבי הרשויות המקומיות לטיפול בנוער ברבע ההוצאות, לפעמים אף בשיעור של שליש. בישובי עולים אנחנו מכסים בדי 50% מההוצאות. אבל אנחנו משתדלים, עד כמה שאפשר, לא לשאת מפעלים על שכמנו אלא למצוא גופים ציבוריים שיעשו זאת.

א. גזיאל-נאור: בדברי ההסבר לתקציב לשכת הנוער מופיע סכום של 11,400 ל"י לעידוד ארגוני הנוער של צופים והתנועה המאוחדת ולקירוב תנועות הנוער של בני-עקיבא והמכבי הצעיר. ברצוני לשאול מהי המגמה במתן עידוד לתנועות נוער. לדעתי, כל תנועות הנוער שוות בפני החוק ובפני משרד החינוך והתמיכה צריכה להנתן לכולן. אני מצטערת שהוועדה לא קיבלה עד כה החלטה מפורשת בדבר מתן תמיכה לתנועות הנוער לפי מספר חבריהן, אבל אני משתוממת מאד מהמגמה הזאת לקרב רק תנועות נוער מסוימות. אינני יודעת, למשל, מדוע בית"ר אינה צריכה לקבל תמיכה ולהיות מקורבת בזמן מפעילותה הספורטיבית מאושרת על-ידי משרד החינוך.

ג. צברי: ברצוני לשאול לאיזה טוב של ילדים מכוונים מגרשי המשחקים בישובי העולים? האם לילדים שהם מחוץ לבית-הספר?

כתוב בחובת התקציב שמגרשי המשחקים וטרכזי הנוער בישובי עולים צריכים להקיף 4,180 בני-נוער, בעוד שביושבי עולים במצאים בבתי-הספר היסודיים 19,000 ילדים. לפי מה קבעו את מספר המשתתפים בטרכזי הנוער ובהתאם למה בחרו את הישובים בהם הוקטנו הטרכזים או מגרשי המשחק? היכן קיימים מועדונים ליד בתי-הספר? במסעיף 302 מופיע תקציב ההשתתפות של לשכת הנוער בתקציב בתי-המלמד ומועדונים לנוער עזוב. האם זהו נוער הקטור עם משרד הסעד?

ד"ר אבידור: זוהי טעות דפוס. צריך להיות כתוב: "נוער עובד".

טר טיוחס: זוהי השתתפות בפעולות למניעת העזובה.

ד. נצר: ברצוני לשאול על אופן פעולתה של "קרן ילדינו". האם קרן זו משתתפת בתקציב לפעולות במקומות שונים? (היו"ר ש. פרסיץ: לקרן זו יש קשרים עם כל המקומות בארץ.) בתקציב ישנה הפרדה בין הטעיפים 301 ו-304, אף כי זו למעשה אותה הפעולה. הייתי רוצה לדעת אם זוהי הפרדה טהומית.

מה עשתה לשכת הנוער למען הכנם טדריכים למועדוני הנוער? לאלה זו היא חסובה מאד, מפני שאין אפשרות לפתוח מועדונים, דווקא במקומות בהם יש צורך חיוני במועדונים, כי אין טדריכים מתאימים לתפקיד זה.

אנ.

ד. נצד:

אם אינני טועה הוחלטה הפעולה המשותפת של ארגוני הנשים ולשכת הנוער, אף כי החינוך הסטלכתי שיחרר את הארגונים מביצוע פעולות רבות סביב המועדונים הייתי רוצה לשמוע מטר מיוחס על המצב בטוח זה. במה מתבטא תאום-הפעולה בין משרד החינוך לבין משרד הסעד, שאף הוא עוסק בפעולה טונעת בטוח העזובה? אני יודעת, שבתל-אביב מבצע כל משרד פעולה נפרדת.

ו. כפרית:

מהי המציאות לאמיתה בקטר למספר הילדים הנמצאים במועדונים? כיצד חושבת לשכת הנוער להפעיל את הגורמים הציבוריים לפעולה טונעת בין הנוער?

ח. בוגר:

כידוע, מתנגדים ראסי אגודת-ישראל לגיוס הבנות הדתיות ואילו מצד שני צריכה שרת העבודה להוציא לפועל את חוק שירות לאומי. האם אין טר מיוחס סבור שאפשר להפעיל קבוצת בנות כאלה, החייבות בשירות לאומי, לשם ביצוע סיפול טונע בין ילדים אטרעוליים ליפול לידי המיסיון. אני יודע, כי שני הצדדים הסכימו להצעה זו, אבל דבר זה לא יצא לפועל אם לא תהיה יד סארגנת.

היו"ר ש. פרטיץ:

טר מיוחס בוודאי לא יתנגד לשלוח לנו דין-וחשבון קצר על פעולות המבוצעות על-ידי הלסכה ועל מספר ילדים שכל פעולה טקיפה.

אולם ברור, שסוים פעולה ראווה לשטה לא תבוצע באמצעים התקציביים העומדים הטנה לרשות הלסכה. ישנו בתקציב משרד החינוך סכום סכובד מאד, ואני שטחה ססכום זה נכלל בתקציב החינוך, אבל חייבים לנצל אותה בצווה הנאותה בשיתוף-פעולה הדוק טאד עם לשכת הנוער. כוונתי לתקציב הגדנ"ע. על-ידי שיתוף-פעולה זה אפשר היה להפוך סכומים אלה לכרכה רבה, בתנאי שלשכת הנוער לא תשב בעלבונה בתקציב זה שהוקצב לה.

אנחנו טצדנו צריכים להסתדל ולייטב את הדבר, כדי באופן זה לאפשר למשרד החינוך וללשכת הנוער להקיף את אותם הילדים הזקוקים לטיפולה. עלינו לעזור להרחיב תקציב זה, כי אחרת לא נוכל לעשות ולא כלום.

טר מיוחס:

בקטר לשאלת הה'כ רזיאל-נאור על קירוב ארגוני הנוער, עלי לוטר שהארגונים נכנסים לשיתוף פעולה עם משרד החינוך על-יסוד מצע סוסכט שנערך על-ידי משרד החינוך והובא גם בפני ועדה זו. משרד החינוך אינו נוטל יזמה בהצעת שיתוף-פעולה לארגונים השונים. איננו עוסקים זאת מפני שאין לנו תקציב לכך וגם טסוים שאנו סבורים שהארגונים עצמם צריכים להרגיש את הצורך בשיתוף-פעולה עם המוסד העליון במדינה הטטפל בנוער. עד כה אנו ששתפים פעולה עם הצופים ועם התנועה הטאונחת. עם שני הארגונים האחרים הטוזכרים בדברי ההסבר לתקציב אנו נהלים טשא-וטמן, כי הם צריכים לבצע שינויים בטבנה שלהם לפני שיתקבלו על-ידי משרד החינוך.

א. רזיאל-נאור:

טדוע השתמשו בדברי ההסבר בטלה "לקרב"?

ד"ר ברטמן:

זהו ניסוח של משרד האוצר.

טר מיוחס:

המועדונים סכוונגים לילדים בבתי-הספר היסודיים ובבתי-ספר לנוער עובד. הטרדיכים טטטנים על-ידי לשכת הנוער, טהם הטטטטטים בבוקר בתפקיד טורים, טהם שעוטקים רק בעבודת ההדרכה.

בבחירת מקומות לפתיחת מועדונים ובקבלת ילדים למועדון ישנה מקריות. אנו פותחים מועדון, בדרך כלל, באותו הטקום הטגלה יזמה בדבר וטבו ישנו עוד גורם הטוכן להשתתף בהוצאת המועדון. אנו בעצמנו איננו יכולים להיות היוזמים, כי אין לנו אפשרות תקציבית. בה-טוב, למשל, ישנם 400 בני-נוער שצריכים להמצא במועדון, אבל רק 120 טהם נתקבלו. אגיש לוועדה רשימת מקומות בהם ישנם מועדונים.

א.ו.

מר מיוחס:

"קרן ילדינו" התחילה בפעולה בדרך עצמאית. הקרן נתנה כספים לכל הגורמים שפנו אליה ולשכת הנוער נתקלה בפעולת הקרן במקומות שונים. הודענו להנהלת הקרן שהם נכנסים לתחום פעולתה של לשכת הנוער וסיים אורך בהסדר, בעקבות זה התקיימה פגישה בינינו לבין הגב' פונקל וביקשנו לשמוע מהם הסקומות בהם הקרן פעולה. נתברר שקיים חוסר-תיאום במקומות מספר. הנהלת הקרן עמדה על כך ואני מקווה שבעתיד יהיה תיאום בינינו. הקרן אינה נותנת תמיכה לסווג גורם כטרם נבדקה פעולתו על-ידי לשכת הנוער ובטרם הוכנס לרשת הפיקוח שלה.

הטכום של 9,980 ל"י טופיע בנפרד בתקציב, אבל הוא מכוון לאותה הפעולה כדי להגביר את הטאסצים נגד פדצת המיסיון.

בין ארגוני הנשים העובדים איתנו ישנם ארגונים כמו ויצ"ו שגילו יזמה רבה, אבל מצד ארגון אמהות עובדות הלה החלטה שאינה טובת לבו. כאשר שאלו אותנו בתחילת השנה כיצד יספיע החינוך הסטלכתי על הפעולה בטועדונים ענינו להם שכל ארגון יכול להמשיך בפעולה הטועדונית, בתנאי שפעולה זו תתנהל בהתאם למטרות החינוך הסטלכתי כפי שנוסחו בחוק.

בתל-אביב הבאנו לידי מיזוג פעולה של הסחלקה הסוציאליית והסחלקה לחינוך בשטח הטיפול בנוער, ומגמתנו להגיע לכך גם במקומות אחרים.

מספר בני-נוער שאנו מקיפים הוא קטן בהשוואה למספר בני-הנוער שהיינו צריכים להקיף. אנו מקיפים כיום 23,000 בני-נוער ויחד עם טפעלי הקיץ - 36,000. אין אנו מגיעים לידי פעולה בכל מידת הצורך מחוסר תקציב הדרוש לזה.

גיוס הבנות הדתיות לסם עבודה בין הנוער הוא דעיון טוב ומשרד העבודה כבר פנה למשרד החינוך בנידון. מלחמה נגד המיסיון זהו שירות הקרוב ללבן של הבנות הללו ויש בזה גם טסום שירות לאומי נעלה. אנחנו חושבים לגייס כ-50 בנות לעת עתה, אבל הבעיה היא שהבנות צריכות להיות מתאימות לתפקיד זה ובעלות השכלה עממית לפחות.

אני מטכים להערת היושבת-ראש שיש להרחיב את המסגרת התקציבית של לשכת הנוער.

אשר להדרכת מדריכים, הרי משרד החינוך מנהל קורסים להדרכה בסיתוף עם הרשויות המקומיות. בתל-אביב קיים מכון למדריכים בו לומדים 31 תלמידים. הוא מתנהל בסיתוף-פעולה עם עיריית תל-אביב.

התקציב להדרכת מדריכים כלול בתקציב להכשרת מדריכים ולא בתקציב לשכת הנוער.

מר מיוחס:

ישנם גם קורסים מזורזים למדריכי נוער, כמו הקורס בבית ברל, ולשכת הנוער תומכת בקורסים אלה. אבל אינני יכול לומר שמספר המדריכים המסייעים את

קורסים הוא מספיק.

הישיבה נועלה בשעה 11.15.